

Svend Høgsbro: Det, at den højtærede Justitsminister nu har taget Initiativet til igen at bringe denne Sag frem, tror jeg, at vi fra dette Tings Side maa hilse med Paaskønnelse. Det er jo nemlig dette Ting, der oprindeligt har taget Initiativet til at afløse de bestaaende Regler om Navneforandring. Det fremgaar ganske vist ikke af Bemærkningerne til Lovforslaget; efter dem skulde man nærmest tro, at det var Justitsministeriet eller den Kommission, det havde nedsat, som havde begyndt med at tage denne Sag op. Jeg skal derfor blot udtale, at dette — af hvad Grunde det er sket, ved jeg ikke — i alt Fald ikke er rigtigt, ligesom det heller ikke er rigtigt, naar den højtærede Justitsminister i de Bemærkninger, hvormed han forelagde Lovforslaget, sagde, at dette Ting „i forrige Samling“ havde forhandlet denne Sag med Justitsministeren. Det er nemlig 3 Aar siden. Det rigtige er altsaa, at det er fra dette Tings Side, at der gentagne Gange er bragt Forslag frem om at faa denne Sag ordnet, først i 70erne med Andragender, der bleve indbragte her i Tinget og henviste til Ministrene, dernæst i Begyndelsen af 80erne ved en Forespørgsel her i Tinget fra daværende Folketingsmand Dønnergaard og den nuværende og ogsaa daværende Folketingsmand for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. J. Larsen), en Forespørgsel, der gav Anledning til, at man atter henviste Sagen til Ministrenes Overvejelse. Af disse tog navnlig den daværende Kultusminister, den nuværende Folketingsmand for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) meget velvillig mod denne Henvielse — Justitsministeren tog mere køligt paa den — men det førte dog ikke til noget, skønt det ærede Medlem jo i en Aarrække derefter var Kultusminister. Saa var det, at et Medlem af dette Ting, Provst Nielsen, i Marts 1897 indbragte et Forslag til Lov om Navneforandring. Det var stærkt begrænset, deri søgte han formodentlig dets Styrke. Det gik kun ud paa, at der i et kort Tidsrum, indtil Udgangen af 1898, skulde være Adgang for enhver fuldmyndig Mand eller Kvinde til paa en nem Maade og uden Betaling at tage som fast Slægtnavn et Tilnavn, som deres Fader eller Bedstefader paa fædrene Side har benyttet, eller et Navn, der har været benyttet som Betegnelse for en Ejendom, der har tilhørt vedkommendes Fader og Bedstefader paa fædrene Side og endnu ejes af den, der begærede Navneforandring. Forslaget blev

henvist til et Udvalg, som tog med Velvilje paa det, men paa Grund af, at Samlingen snart sluttedes, fik det ikke sine Arbejder tilendebragte. Det afgav dog en foreløbig Betænkning, og det i denne Betænkning indeholdte Udkast til et Lovforslag om denne Sag blev saa i næste Samling 1897—98 indbragt her i Tinget af Udvalgets Medlemmer. Dette Forslag byggede ganske vist paa det Grundlag, Provst Nielsen havde lagt, men gik dog adskilligt videre. Det holdt sig for saa vidt til Provst Nielsens Tanke, som det ogsaa begrænsede Adgangen til den lettere Navneforandring, der tilsigtedes, til et kort Tidsrum af kun et Par Aar, men det udvidede det Stof, hvorfra man kunde hente sit ny Navn, i betydelig Grad. Medens Provst Nielsens Forslag holdt sig til det Tilnavn, som ens Fader og Bedstefader paa fædrene Side havde haft, gik vort Forslag ud paa, at man skulde have Ret til at tage til sit ny Slægtnavn for det første et Tilnavn, hvorunder man selv er almindelig bekendt, selv om det altsaa ikke har været baaret af nogen af ens Slægt. Dernæst med Hensyn til nedarvede Stannavne eller Tilnavne satte man ikke Grænsen ved Faderen eller Farfaderen, men tog ogsaa den mødrene Slægt med og gik saa langt tilbage, som man overhovedet kunde finde og kende sin Slægt. Med andre Ord, ethvert Stamme- eller Tilnavn, der har været i Brug i opstigende Linie paa Faders eller Moders Side, kunde man tage paa denne nemme Maade. Og endelig med Hensyn til Ejendomsnavnene nøjedes man ikke med, som Provst Nielsen, at give Ret til at tage Navnet paa den Ejendom, som man selv ejer, for saa vidt den har tilhørt vedkommendes Fader og Bedstefader paa fædrene Side, men sagde ganske ligefrem: Navnet paa enhver Ejendom, som man selv ejer og bebor. I saa Henseende gik man altsaa meget vidt. Alle Smaaestemmelserne i de forskellige Lovforslag skal jeg ikke dvæle ved, det er kun Navnestoffet, som jeg hidtil har talt om, og det er ogsaa det, der er det væsentlige Indhold af alle disse Lovforslag og denne Sag i det hele. Jeg skal dog tilføje, at det Lovforslag, jeg her nævner, og som altsaa udgik fra Folketingets Udvalg i 1896—97 og genoptoges i 1897—98, foruden den lette Adgang, det gav til at optage de Navne, jeg nu har nævnt, tillige udtrykkelig opretholdt Adgangen til ved sædvanlig kongelig Bevilling at optage hvilke som helst andre Navne, men føjede